

AVG

Eindsprint Invoering AVG

Workshop geeft notaris duw in de rug

De deadline begint te dringen voor notariskantoren. Vanaf 25 mei moet ieder kantoor voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Een uitdagende klus, want waar moet je precies aan voldoen? Om in die behoefte aan context te voorzien, organiseerde de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) de workshops 'Eindsprint Invoering AVG'. Die helpende hand wordt gewaardeerd. 'Heel fijn dat de KNB de lijnen uitzet.'

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

Een enkele hand gaat omhoog in de zaal van het Van der Valk motel wanneer Jolanda Storm, functionaris Gegevensbescherming en AVG-deskundige bij de KNB, vraagt wie van de aanwezige notarissen de wettekst van de AVG gelezen heeft. Het is illustratief voor de workshop 'Eindsprint Invoering AVG'. De notarissen bevinden zich ver buiten hun comfortzone. 'Begin met het lezen van de artikelen 5 en 6 als je het regime van de AVG wilt begrijpen', adviseert Storm. 'Je mag persoonsgegevens alleen verwerken als het rechtmatig, behoorlijk en transparant gebeurt. Je mag niet te veel gegevens bewaren en alleen gebruiken voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Een klant waar je een testament voor hebt

opgesteld, kun je niet ongevraagd een nieuwsbrief sturen. Daar moet je expliciet toestemming voor krijgen. Moeten we cliënten straks toestemming vragen voor de verwerking van persoonsgegevens? De vraag is steeds: heb je daar een grondslag voor? Als het een wettelijke verplichting is, hoef je geen toestemming te vragen.'

INTERPRETATIES

De AVG is opgetuigd met een aantal administratieve verplichtingen. Onder andere een verwerkingsregister, datalekregister, een protocol datalekken, verwerkingsovereenkomst, procedure voor rechten van betrokkenen, privacyverklaring en informatiebeveiligingsbeleid. Over de invulling van die taken is de AVG minder duidelijk. Storm: 'De Autoriteit Persoonsgegevens zou met voorbeelden

komen, maar dat is nog niet gebeurd. De hulpmiddelen die we hebben bedacht, zijn interpretaties van wat de wet vraagt. Het belangrijkste is dat ieder notariskantoor 25 mei de benodigde documentatie en registers heeft. Anders kun je niet aantonen dat je aan de AVG voldoet. Je moet jezelf een aantal vragen stellen: hoe zit het met de persoonsgegevens op mijn kantoor? Vraag je af of je de verwerkingsverantwoordelijke bent. Met wie deel je ze en waar staan ze? Je moet een verwerkingsovereenkomst afsluiten met verwerkers zoals leveranciers die gegevens opslaan in een datacenter. Maar het Kadaster is bijvoorbeeld geen verwerker ook al stuur je daar persoonsgegevens naar. Dat is immers ook een verwerkingsverantwoordelijke. Een notaris is bijna nooit een verwerker. Een bank kan dus geen brief met een verwerkingsovereenkomst naar een notaris sturen.'

STRIJDIG

Een aantal rechten van klanten, maar ook van medewerkers, zijn in de AVG vastgelegd. Niet allemaal zijn ze voor de notaris even relevant. Storm: 'Het recht van bezwaar geldt bijvoor-

beeld vooral voor het hergebruik van persoonsgegevens voor marketingdoeleinden. Het recht van dataportabiliteit maakt de overstap eenvoudiger van de ene provider naar de andere. Sommige zijn ook strijdig met de wettelijke werkzaamheden van de notaris. Het recht van vergetelheid is bijvoorbeeld in strijd met de wettelijke bewaarplicht voor notariële akten. En het recht op rectificatie van onjuiste persoonsgegevens kan je wel toepassen, maar voor notariële akten geldt dan de procedure die in de Wet op het notarisambt staat. Als iemand verhuist, kun je niet zomaar het adres in een akte wijzigen. Heeft de geheimhoudingsplicht van de notaris geen voorrang op deze rechten van cliënten? Kamerleden van de SGP hebben daar vragen over gesteld. Het antwoord van de minister kwam erop neer dat je moet doen wat de AVG vraagt, tenzij de Notariswet van toepassing is.'

MIST

Terwijl de notarissen in groepjes aan de slag gaan met de opdracht om een invulling van het verwerkingsregister te bedenken, blikte Leo Draaisma, adviseur procesoptimalisatie en projectleider bij de KNB, terug op de aanloop. 'De belangstelling voor de workshop heeft onze verwachtingen overtroffen', constateert hij tevreden. 'Oorspronkelijk wilden we de workshop vijf keer geven. Het aantal aanmeldingen was zo groot dat het uiteindelijk tien workshops werden. Per bijeenkomst komen zo'n zestig notarissen en notarieel medewerkers. De waardering voor de workshops is hoog. Op basis van de eerste ingeleverde evaluatieformulieren geven de deelnemers ons een 8,5. Het blijkt ook uit de feedback die je tijdens de workshops krijgt. Men waardeert het dat

de KNB hier zo veel voorbereiding in heeft gestoken. Het is een eenvoudige afweging. Als ieder kantoor dit moet uitzoeken, kost dat veel tijd. We willen met deze workshop de mist weghalen rond het onderwerp.'

ACHILLESHIEL

Na afloop zijn de reacties positief. 'Het is fijn dat de KNB de lijnen uitzet', vindt Lieke Altman, notarieel medewerker bij SmartLegal Notariaat. 'Daardoor trek je als beroepsgroep gelijk op. Wat moet je in een datalekkenregister zetten? Hoe ziet een verwerkingsregister eruit? Ik vind dat de KNB daar heel mooie tools voor gemaakt heeft. Daardoor sta je als kantoor sterker. De workshop hadden ze niet beter kunnen doen. De tijd vinden om alles uit te werken, is de grootste uitdaging. Volgens mij is dat voor de meeste kantoren de achilleshiel. Ons kantoor is bijna klaar met het opstellen van de documenten, al blijven er altijd zaken die uitgezocht moeten worden. Ik wil in ieder geval 25 mei een map hebben met alle procedures. Zodat we als kantoor zijn voorbereid als ze ons komen controleren.' 'Deze duw in de rug is prettig', vindt Alexander Tierolff, notaris bij Van Putten Van Apeldoorn notarissen. 'De workshop geeft je achtergronden, zodat je weet welke kennis je nog ontbeert. Het is fijn dat we dankzij de protocollen straks compliant zijn, maar ermee werken wordt nog een uitdaging. Je moet heel goed nadenken voor je informatie van derden,

bijvoorbeeld NAW-gegevens, deelt. Daarnaast zie ik een spanningsveld met onze rol als poortwachter. Toezichhouders sporen ons aan ongebruikelijke transacties te melden. Wat nu als ik de persoonsgegevens van een klant verstrek aan een toezichthouder? De klant kan op basis van de AVG vragen aan wie we zijn persoonsgegevens verstrekken, maar dat mag in het geval van een melding in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme niet eens.'

URGENTIE

'Het enthousiasme tijdens de workshop heeft mij verrast', vindt Els Boom, notarieel medewerker bij notaris Kantoor Ledeboer. 'De deelnemers gingen er echt voor. Ze voelen de urgentie. Tegelijkertijd zien ze op tegen de hoeveelheid werk. Voor mij komt dit project op een mooi moment. Ik ben bezig met een studie bedrijfskunde Management Economie en Recht waarvoor ik een stage moet volgen. Dit project kan ik gebruiken als vrijstelling voor een stage. Ik ben nog niet zo ver met de AVG als ik zou willen. Het datalekken- en verwerkingsregister is klaar. Ik moet alleen nog het informatiebeveiligingsbeleid uitwerken. Je moet die AVG niet als een last zien, vind ik. De AVG gaat over vertrouwen. Het is een kans om je betrouwbaarheid als notaris te onderstrepen.' ■

'Ik zie een spanningsveld met onze rol als poortwachter'

Kijk voor meer informatie over de AVG met voorbeelden en sjablonen op NotarisNet: Thema's en onderwerpen/Informatiebeveiliging en privacy/Privacy/AVG.

